Ansvarig	Upprättad av	Berörda verksamheter	Fastställd datum
Verksamhetsområdeschef Utbildning och arbete	Skolskjutssamordnare	Utbildning	KS 2021-11-10 § 112
Dokumentnamn	**Reviderad**		**Diarienummer**
KFS 70 - Riktlinje för handläggning av skolskjuts och elevresor			KS 2021/02015

Riktlinje för handläggning av skolskjuts och elevresor

Dokumentansvarig: Skolskjutssamordnare

Gäller från och med 2023-07-01

Syfte och avgränsningar

Denna riktlinje används som stöd i handläggning av skolskjuts och elevresor. Riktlinjen kompletterar de lagar som gäller inom området.

Innehåll

1. Introduktion ... 4
2. Bestämmelser ... 4
2.1 Skolskjuts för grundskolan, grundsärskolan, gymnasiesärskolan ... 4
2.2 Elevresor för grundskolan ... 4
2.3 Elevresor för gymnasieskolan ... 4
3. Skolskjuts för grundskola, grundsärskolan och gymnasiesärskolan ... 5
3.1 Färdvägens längd ... 5
3.2 Trafikfarlig väg ... 5
3.2.1 Vinterskolskjuts ... 6
3.3 Funktionsnedsättning ... 6
3.4 Annan särskild omständighet ... 6
3.5 Växelvis boende ... 6
3.6 Samåkning ... 6
3.7 Förändrade förutsättningar ... 6
4. Aktivt val av skola ... 7
4.1 Skolskjuts ... 7
5. Ansökan om skolskjuts ... 7
5.1 Skolskjuts vid lovskola ... 7
6. Så fungerar skolskjutsen ... 7
6.1 Res- och väntetider ... 7
6.2 Tidtabell ... 7
6.3 Skolskjutshållplats ... 8
6.4 Självskolskjuts ... 8
6.5 Avsteg från planeringsmålsättningar ... 8
6.6 Avbokning av skolskjuts ... 8
6.7 Elevresor med kollektivtrafik ... 9
7. Elevresor för gymnasieskolan ... 10
7.1 Inackorderingstillägg ... 10
7.2 Resetillägg ... 11
7.3 Resebidrag för annat färdmedel än kollektivtrafik ... 11
8. Ansvarsfördelning ... 11
8.1 Vårdnadshavare och elev ... 11
8.2 Förare ... 11
8.3 Östra Göinge kommun ... 11
8.4 Väghållare ... 12

Innehåll

1. Introduktion

Skolskjuts är en transport mellan en plats i nära anslutning till hemmet och skolan av elever i grund-, grundsär-och gymnasiesärskolan. *Elevresor* är en ersättning för elever i grundskolan och i gymnasieskolan för resor mellan folkbokföringsadressen och skolan. Elevresor sker med kollektivtrafik.

Vårdnadshavarna förutsätts svara för att barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller hållplats under så lång tid som behövs för att det ska klara att gå till och från skolan/hållplatsen på egen hand.

2. Bestämmelser

2.1 Skolskjuts för grundskolan, grundsärskolan, gymnasiesärskolan

Bestämmelser som gäller för skolskjuts är:

- Skollag (2010:800)
- Förordning (1970:340) om skolskjutsning
- Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (TSVFS 1988:17).

Skolskjuts avser resor mellan en plats i nära anslutning till elevens hem och elevens placeringsskola, för två resor per skoldag. Med placeringsskola avses den kommunala skola som Östra Göinge kommun anvisar eleven utifrån dennes folkbokföringsadress.

Skolskjuts kan ske i form av:

- Resor med särskild upphandlad skolskjuts så som skolbuss, skoltaxi
- Ekonomisk ersättning i samband med självskjuts.

2.2 Elevresor för grundskolan

Elevresor för årskurs 7–9 i grundskolan sker genom att kommunen tilldelar eleven resekort med skolbiljett för resor med allmän kollektivtrafik. Om eleven saknar möjlighet att åka till skolan enligt elevresa får eleven ansöka om skolskjuts. Skolbiljett för kollektivtrafiken kräver inte någon ansökan.

2.3 Elevresor för gymnasieskolan

Bestämmelser som gäller för elevresor i gymnasiet är Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor samt tillhörhörande förordning (SFS 1991:1120). Elevresor sker genom att kommunen tilldelar eleven resekort med skolbiljett för resor med allmän kollektivtrafik. Skolbiljett för kollektivtrafiken kräver inte någon ansökan.

3. Skolskjuts för grundskola, grundsärskolan och gymnasiesärskolan

Ansvaret för skolskjuts omfattar de elever vars hemkommun är Östra Göinge kommun. För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses hemkommun den kommun som eleven stadigvarande vistas i (Skollagen 29 kap. 6 §). Detsamma gäller den som har skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

Enligt skollagen kan elever i förskoleklass, grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan med offentlig huvudman ha rätt till skolskjuts om sådan behövs. Skolskjuts kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos elev eller annan särskild omständighet. Resor som av någon anledning bekostas av det allmänna betraktas inte som skolskjuts.

Denna rätt gäller inte för elever som väljer att gå i en annan skolenhet eller som går i en annan kommuns grundskola. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Handläggare har delegation att utreda och fatta beslut om skolskjuts enligt Östra Göinge kommuns delegationsordning.

3.1 Färdvägens längd

Elev i grundskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan är berättigad till skolskjuts om färdvägens längd mellan folkbokföringsadress och skolan överstiger,

- 2 km för elev i årskurs F-6
- 3 km för elev i årskurs 7–9
- 3 km för elev på gymnasiesärskolan

Detsamma gäller om avståndet mellan folkbokföringsadress och anvisad hållplats överstiger ovanstående avstånd. Avstånden gäller dock inte inom tätorter. Skolskjuts beviljas inte när bostaden och skolan finns inom samma tätort.

Mätning av färdvägens längd sker med stöd av geografiska informationssystem. Avståndet beräknas efter kortast möjliga gångväg. Mätningen avser avståndet mellan adressens geografiska koordinat och en gemensam mätpunkt inom respektive skolas område.

3.2 Trafikfarlig väg

Trafikförhållanden längs med färdvägen mellan folkbokföringsadress och skolan kan vara ett skäl att bevilja skolskjuts.

Vid bedömning av behov av skolskjuts med hänsyn till trafikförhållandena utgår Östra Göinge kommun från barnets perspektiv, men väger också in det föräldraansvar som alltid finns med för barnet i stort, i enlighet med föräldrabalken (Föräldrabalk 1949:381) 6 kap. 2 §.

Tätbebyggda områden anses generellt inte utgöra någon förhöjd risk då det ofta förekommer separata gång-och cykelvägar samt övergångsställen.

3.2.1 Vinterskolskjuts

Om trafiksäkerheten längs med färdvägen försämras på grund av vinterväglag kan skolskjuts beviljas under en begränsad tid, normalt mellan 1 december-31 mars.

3.3 Funktionsnedsättning

Skolskjuts kan beviljas om elevens funktionsnedsättning påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan.

3.4 Annan särskild omständighet

Skolskjuts kan även beviljas på grund av annan särskild omständighet. Det kan vara situationer där det framstår som nödvändigt att bevilja skolskjuts trots att skolskjuts inte kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning. Bedömningar görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda fallet.

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts för elever med kortvarig funktionsnedsättning. Har nedsättning uppkommit genom olycka på såväl skoltid som fritid ska resor till och från skolan regleras genom av kommunen tecknad olycksfallsförsäkring. Kontakt med försäkringsbolaget tas av vårdnadshavare.

3.5 Växelvis boende

Elev som bor växelvis hos båda vårdnadshavarna kan beviljas skolskjuts från respektive adress. Rätten till skolskjuts bedöms utifrån samma principer som övriga ansökningar. Detta innebär att placeringsskola räknas från folkbokföringsadressen eller vistelseadressen, samt att båda adresserna måste vara inom Östra Göinge kommun. Skolskjuts anordnas inte till vårdnadshavare i annan kommun.

Skolskjuts vid växelvis boende ska i regel utgå ifrån ett fast boendeschema. Detta innebär att eleven exempelvis bor varannan vecka eller utifrån ett liknande fast arrangemang.

3.6 Samåkning

Syskon kan ges möjlighet att åka gemensamt från skolan med samma förutsättningar som vid övrig skolskjuts. Hemresan sker gemensamt, efter ett fastställt schema, i anslutning med den elev vars skoldag är längst. Beslut fattas efter särskild utredning.

3.7 Förändrade förutsättningar

Elevens vårdnadshavare är skyldiga att omgående anmäla till kommunen om de förutsättningar som låg till grund för kommunens beslut att bevilja skolskjuts förändras. När förutsättningarna förändras upphör tidigare beslut att gälla. Exempel på förändrade förutsättningar är adressbyte, skolbyte samt förändrade trafikförhållande så som vid nybygge av vägar etc.

4. Aktivt val av skola

Elev som har valt att gå på en annan skola än kommunens placeringssskola betraktas ha gjort ett aktivt val av skola.

4.1 Skolskjuts

Elever som har gjort ett aktivt val av skola kan ha rätt till skolskjuts, men bara om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter (Skollagen 10 kap. 32 § andra stycket). Ekonomiska svårigheter anses, enligt rådande rättspraxis, uppstå om skolskjutsen till den aktivt valda skolan beräknas bli dyrare än skolskjutsen till placeringsskolan. Detta gäller även om eleven valt att gå på en kommunal grundskola i en annan kommun. Har eleven valt att gå på en fristående skola utanför Östra Göinge kommun kan skolskjuts inte beviljas.

5. Ansökan om skolskjuts

Ansökan krävs för skolskjuts. Ansökan skall göras inför varje nytt läsår och beslutet gäller för ett läsår. Varje ansökan prövas individuellt. Ansök via E-tjänst på kommunens hemsida.

5.1 Skolskjuts vid lovskola

Skollagen ger stöd för att elever kan ha rätt till skolskjuts vid lovskola. Denna skolskjuts administreras av kommunens skolskjutssamordnare.

6. Så fungerar skolskjutsen

Skolskjuts anordnas i olika former. Resorna kan ske i form av skolbuss, skoltaxi, allmän kollektivtrafik eller ekonomisk ersättning för självskjuts. Det är kommunen som avgör vilken form av skolskjuts som tilldelas respektive elev, utifrån elevens förutsättningar och lokala förhållanden. Det kan variera över tid vilken form av skolskjuts eleven tilldelas.

6.1 Res- och väntetider

- Skolskjutsning och schemaläggning ska planeras så att långa res- och väntetider undviks.
- Turerna ska förläggas så att res- och väntetiden inte överstiger 60 minuter per tur
- Ingen elev ska behöva vänta på skolan mer än 30 min innan skolstart eller efter skolslut för att skolskjutsen ska gå hem
- Den sammanlagda res- och väntetiden får inte överstiga 135 minuter per dag.

6.2 Tidtabell

Skolskjutsars tidtabell nås via kommunens hemsida. Om skolskjutsen inte har kommit inom 15 minuter från utsatt tid enligt tidtabell kan eleven återvända till hemmet och kontakta skolan.
Om eleven är försenad till skolskjutsens avgångstid är det vårdnadshavaren som ansvarar för att eleven kommer till eller från skolan.

Skolskjutsens avgångstider planeras utifrån skolornas ramtider. Ramtid är den totala tiden för en skoldag, från det att den första klassen börjar sin lektion på morgonen till det att den sista klassen slutar sin lektion för dagen. Ramtiderna bestäms för respektive stadie, det vill säga låg-, mellan-och högstadium.

Skolskjutsen ska vara så effektiv som möjligt med hänsyn till miljö och resursanvändning. Det innebär bland annat att skolbussarnas körsträckor och tider optimeras.

6.3 Skolskjutshållplats

Skolskjutshållplats kan vara ordinarie hållplats för linjetrafiken eller annan plats som bestämts av kommunen. Skolskjutshållplatsen besiktas årligen av kommunen utsedd ansvarig personal. Av- och påstigningsplatserna kan vara åtskilda.

Kommunen tar hänsyn till hur körtiden påverkas vid bestämning av förläggning av skolskjutshållplats.

Föreligger särskilda skäl kan elev hämtas i hemmet och detta beslutas efter prövning.

6.4 Självskolskjuts

Kommunen kan erbjuda vårdnadshavare kostnadsersättning för transport av elev till och från skola eller av kommunen anvisad skolskjutshållplats under förutsättning att;

- Elevens bostad är så belägen att det för kommunen är förenat med betydande kostnader att erbjuda skolskjuts

- Elevens bostad är så belägen att det innebär betydande förseningar/försämringar för övriga elever att erbjuda skjuts med ordinarie turer.

Ersättning för självskjuts med eget fordon uppgår till den skattefria delen av kommunens reseersättning.

6.5 Avsteg från planeringsmålsättningar

Avsteg från planeringsmålsättningarna får i undantagsfall göras, med exempelvis längre restid och väntetid. Det kan till exempel gälla elever som har lång restid enkel väg utan omväg till skolan och elever med växelvis boende.

Om vägunderhållet eftersätts så pass att skolskjutsfordonet inte kan ta sig fram utan risk för olycka eller skador på fordonet kan skolskjutsen omplaneras. Skolskjutsen kan också omplaneras under kortare tidsperioder, exempelvis på grund av framkomlighetsproblem på grund av vinterväglag eller tillfälliga vägarbeten. Östra Göinge kommun kan vid dessa tillfällen besluta om ett tillfälligt hållplatsläge som kan innebära att eleven kan få längre till uppsamlingsplatsen.

Ställs skolskjutsen in av trafiksäkerhetsskäl ska transportören informera skola, skolskjutssamordnare samt vårdnadshavare.

6.6 Avbokning av skolskjuts

För elever som tilldelas resor med skolbuss eller taxi kan vårdnadshavare i vissa fall vara skyldiga att avboka resor då eleven inte ska resa. Detta gäller för elever som bor så till att skolbussen skulle kunna resa en kortare sträcka om eleven inte ska upphämtas. Skolskjutssamordnaren kontaktar de vårdnadshavare som är berörda. Om avbokningar inte sker, och detta blir ett återkommande mönster, kan elevens skolskjuts komma att ändras.

6.7 Elevresor med kollektivtrafik

Eleven tilldelas ett resekort laddat med skolbiljett för elevresor med den allmänna kollektivtrafiken. Kommunen ersätter inte resekostnader som uppstår i samband med ett förlorat färdbevis.

Tänk på att spara och hantera resekortet väl under hela studieperioden eftersom skolbiljetten laddas på samma kort varje läsår.

Borttappat resekort kan ersättas mot en avgift. Detta hanteras av kommunens kundtjänst eller skolexpeditionen.

7. Elevresor för gymnasieskolan

Ansvaret för ersättning för elevresor omfattar de elever vars hemkommun är Östra Göinge kommun. För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses hemkommun den kommun som hon eller han stadigvarande vistas i (Skollagen 29 kap. 6 §). Detsamma gäller den som har skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

Gymnasieelev som är folkbokförd i Östra Göinge kommun erhåller resekort/skolbiljett utställt av Skånetrafiken, oavsett avstånd mellan bostaden och skolan, för att ta sig till och från skolan fram t.o.m. det första kalenderhalvåret eleven fyller 20 år.

Samma resekort gäller under hela gymnasietiden och laddas med ny skolbiljett för varje läsår. Skolbiljetten gäller för fritt resande dygnet runt i Skåne måndag till fredag under läsåret och gäller även under terminernas lov (ej sommarlov).

Gymnasieelev som förlorat sitt resekort har möjlighet att kvittera ut ett nytt kort mot en avgift.

Övriga villkor:

- Från och med höstterminen det år eleven fyller 20 år är eleven inte längre studiehjälpsberättigad och kan inte få skolbiljett för resor. Det finns dock möjlighet att söka studiemedel via CSN. Denna regel gäller inte asylsökande gymnasieelever då de inte har rätt till svenskt studiestöd samt gymnasiesärelever då de har rätt till skolskjuts enligt Skollagen 18 kap. 30§. Vidare regleras kostnadsersättningarna för detta i 18 kap. §31.

- Skolbiljett och färdtjänsttillstånd från Skånetrafiken kan inte kombineras. Färdtjänst kan den elev som ansökt och som har ett funktionshinder som medför väsentliga svårigheter att förflytta sig eller att resa med allmänna kommunikationer beviljas. Färdtjänstberättigad elev tilldelas en serviceresebiljett, en extra förmån som innebär att elev kan resa gratis tillsammans med en ledsagare med buss och tåg inom Skåne. Skolbiljetten ses över i samband med att elev/vårdnadshavare ansöker om ersättning för egenavgift för färdtjänst inkl. bilaga beslut från Skånetrafiken. Ansökan om ersättning sker varje nytt läsår.

7.1 Inackorderingstillägg

Elev folkbokförd i Östra Göinge kommun som studerar på heltid på annan ort och behöver bo på studieorten kan ansöka om ekonomiskt stöd, ett så kallat inackorderingstillägg. Stödet avser boende, fördyrat uppehälle samt resor till och från hemmet, varför inackorderingstillägg och skolbiljett inte kan kombineras.
Inackorderingstillägg gäller för elev som går i kommunal gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning i Skåne eller västra Blekinge, eller på en riksrekryterande gymnasieutbildning fram t.o.m. det första kalenderhalvåret eleven fyller 20 år. Stöd till inackordering söks för ett läsår i taget. Studerande vid folkhögskola och fristående gymnasieskola ansöker om stöd till inackordering hos Centrala studiestödsnämnden (CSN). Stöd till inackorderingstillägg regleras i 15. Kap. 32 § skollagen.

7.2 Resetillägg

Elev folkbokförd i Östra Göinge kommun och som har minst 4 km till närmaste hållplats eller motsvarande kan ansöka om resetillägg. Detta bidrag beviljas i kombination med resekort/skolbiljett. Resetillägg söks för ett läsår i taget.

7.3 Resebidrag för annat färdmedel än kollektivtrafik

Skolbiljetten kan inte bytas ut mot kontant resebidrag. Om särskilda skäl föreligger kan dock undantag göras, vilket beslutas av verksamhetsområdeschef.

Stöd till resetillägg och resebidrag regleras i lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa resor och regleras i KFS 29 Riktlinjer för kommunalt ekonomiskt stöd för gymnasieelever folkbokförda i Östra Göinge kommun.

8. Ansvarsfördelning

Det är flera olika parter som har ansvar för eleven under elevens väg till och från skolan i samband med skolskjuts. Vårdnadshavare, elev, förare, Östra Göinge kommun och väghållare delar alla på ansvaret.

8.1 Vårdnadshavare och elev

Vårdnadshavaren ansvarar för eleven mellan hemmet och uppsamlingsplatsen. Det förutsätts att vårdnadshavare förbereder och tränar eleven på att klara sin skolväg på ett säkert sätt. Vårdnadshavare ansvarar även för att eleven vet vilka regler som gäller ombord på skolskjutsen och att eleven tar ansvar för att följa dessa.

För elever som åker med allmän kollektivtrafik ansvarar vårdnadshavaren för eleven från hemmet till skolan.

8.2 Förare

Under färden med den särskild upphandlade skolskjutsen ansvarar föraren för att trafikbestämmelser följs samt att släppa av och hämta upp eleverna vid deras anvisade uppsamlingsplats. I övrigt ansvarar skolskjutsleverantören att uppfylla de överenskommelser som gäller i aktuellt avtal med Östra Göinge kommun.

Skolskjutsfordon trafikerar endast väg som är av godtagbar kvalitet, så att normal hastighet och därmed rimliga körtider kan hållas utan risk för skador uppstår på fordon. Normal hastighet på de minsta vägarna ska minst uppgå till 30 km/h.

Skolskjutstransport kan inställas på väg eller del av väg på grund av t.ex. nedsatt framkomlighet, bristande skötsel eller underhåll. Om skolskjutstransporten inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt på grund av väderlek, vägens skick eller andra liknande skäl ska den ställas in. Det är kommunens skyldighet att informera vårdnadshavare på ett för tillfället lämpligt sätt.

8.3 Östra Göinge kommun

Skolan ansvarar för eleven från det att eleven stiger av skolskjutsen vid ankomst till skolan fram tills att eleven stiger på skolskjutsen vid hemresa.

Östra Göinge kommun har det ekonomiska ansvaret för skolskjutsen inom Östra Göinge kommun samt ansvarar för myndighetsutövningen. Skolskjutssamordnare har delegation av att utreda och fatta beslut om skolskjuts. Östra Göinge kommun ansvarar även för det löpande arbetet med att följa upp att alla leverantörer följer sina uppdrag/avtal samt har ansvaret för att anvisa eleverna trafiksäkra uppsamlingsplatser.

8.4 Väghållare

Väghållare kan vara Trafikverket, Östra Göinge kommun, vägförening, vägsamfällighet eller fastighetsägare och dessa har ansvar för drift och underhåll av väg så att fordonstrafik kan ske året runt.